

Zakończenie rozprawy w procesie Cywińskiego Czyn Cywińskiego — a czyn Wańkowicza

Adw. Niedzielski o „zabiegach kosmetycznych“

W dalszym ciągu procesu przemawiał adw. Niedzielski.

Wielkie wrażenie wywołało świetne przemówienie adw. Mariana Niedzielskiego.

— W sprawie tej nasuwa się jako pierwszy problem zagadnienie, jak się to stać mogło, że naród, rzekomo ciężko znieważony, znieważonym się nie czuł, i co więcej, nic o tej zniewadze nie wiedział. Artykuł Cywińskiego, rozpowszechniony drukiem teoretycznie mogło czytać 35 milionów Polaków, w rzeczywistości czytali dziesiątki tysięcy. Niewątpliwie, wśród czytelników znaleźli się najbliżsi współpracownicy Marszałka Piłsudskiego, Jego rodzina i krewni i w żadnym z nich nie zadrgała nuta poniżenia.

Mógłby mi ktoś zarzucić, że reakcja jednak nastąpiła. Tak. Lecz stało się to nie po czynie Cywińskiego, a po czynie Wańkowicza, który czyn Cywińskiego poddał szeregowi zabiegów kosmetycznych, przeinaczył, uzupełnił i wypaczył, przedstawiając zmieniony nie do poznania. A więc czyn dokonany był przez dwóch ludzi, nie pozostających z sobą w zmwowie i nie może być przypisany jednemu w formie zmienionej.

Rola Wańkowicza

A co byłoby w razie gdyby nie było rewelacji Wańkowicza? Przecież dopiero komentarz artykułu nadał pracy Cywińskiego cechy zniewagi. Wygląda to tak, jak gdyby napisał pod czymś adresem list obraźliwy, zganił ten list w ręku i wrzucił do kosza, a po tym przyszedł ktoś, „człowiek dobrej woli“, wyciągnął list, wygładził, włożył do koperty, opatrzył adresem innym, niż ja miałem na myśli, i wysłał. To właśnie zrobił Wańkowicz.

Gdyby żył Piłsudski

Adw. Niedzielski, polemizując z oskarżeniem, zarzuca prokuratorowi identyfikowanie jednostki z narodem. Takie stawianie kwestii jest niebezpieczne i już przed 200-tu laty Montesquieu ostrzegał przed tym błędem. Obróńca cytując dekret cesarza Tyberiusza, zakazujący prefektom ścigania zniewag jego majestatu, gdyż z góry darowuje karę za zniewagi, które go dotknąć mogą. Stanowisko Marszałka Piłsudskiego było w tych sprawach podobne. W dwóch deklaracjach z 4 i 14 grudnia 1922 r. Marszałek Piłsudski, jakby w przeczuciu tego procesu, stwierdza, że „naród i państwo są wszystkim. Prezydent jest jedynym reprezentantem majestatu narodu“. Gdyby żył Marszałek Piłsudski, — Cywiński nie miałby procesu.

Nie ma takiego patrioty, któryby chciał zelżyć własny naród

Prokurator, przyznając Cywińskiemu patriotyzm, twierdził, że nie może go to chronić przed zbrodnią. Przytoczył też przykład patrioty, który zgładził Prezydenta. Tak, ale nie wolno zapominać, że ów osobnik, jak i w podobnych okolicznościach patrioti, mniemają, że ten, na kogo zamachu dokonują, zle służą narodowi. Zarzuca się Cywińskiemu, że zamiarem jego było znieważenie narodu. Jeśli Cywińskiego uważa się za patriotę, to twierdząc, że takiego patriotę, któryby chciał zelżyć własny naród, nie ma i nie będzie. Pod wpływem miłości ojczyzny, nie można przecież sponiewierać tej

ojczyzny. Jak ktoś, kto kocha bardzo swą matkę i chce dla jej miłości oddać wszystkie swe siły, nie może uderzyć lub zelżyć tej matki, tak Cywiński, patriota, uznany za takiego nawet przez prokuratora, nie mógł dopuścić się zniewagi narodu.

Patriotyzm Cywińskiego

Po przerwie zabrali głos dwaj ostatni obrońcy Cywińskiego adwokaci Kijeński i Mogielnicki. Mówiąc o patriotyzmie Cywińskiego adw. Mogielnicki oświadczył, że rozróżnia trzy kategorie patriotów. Jedną to patrioti, którzy krzyczą dużo i głośno poto aby ich słyszano tam gdzie należy i aby zato otrzymać jakąś nagrodę lub order. Drugim rodzajem patriotyzmu, to patriotyzm bojowy, reprezentowany przez wojskowych, a wreszcie trzecia kategoria patriotyzmu, polegająca na cichej pracy całego życia w służbie dla kraju.

Takim właśnie patriotą jest Cywiński, który nie mógł użyć słowa „kaboty“ pod adresem marsz. Piłsudskiego, nie tylko ze względów patriotycznych, lecz także jako wybitny polonista i literat, gdyż słowo kaboty nie pasuje do Piłsudskiego, tak, jak nie pasuje określenie „niedolega“ do Mussoliniego, „tchórz“ do Leonidasa i „bigot“ do Hitlera.

Adw. Kijeński podniósł, że proces niniejszy jest nieszczęściem nie tylko dla Cywińskiego, lecz i dla całego społeczeństwa.

Pod koniec posiedzenia przemawiali dwaj obrońcy oskarżonego red. Zwierzyńskiego. Dziekan Leon Nowodworski wskazywał na bezzasadność oskarżenia wobec Zwierzyńskiego, który jako dzień nikarz musiał się liczyć w razie zamieszczenia artykułu z konfiskatą pisma, a nawet z narażeniem się na zamknięcie „Dziennika Wileńskiego“. Gdyby wiedział jaka zniewaga znajduje się w artykule nie dopuściłby do druku.

Co wywołało poruszenie opinii

Wreszcie adw. Engel z Wilna scharakteryzował całokształt działalności Zwierzyńskiego, oraz jego zasługi przy połączeniu Wileńszczyzny z macierzą.

Mówiąc o postanowieniu Sądu Najwyższego, na mocy którego proces Cywińskiego przeniesiony został z Wilna do Warszawy, obrońca stwierdza, że wzburzenie społeczeństwa, które spowodowało przeniesienie procesu, powstało nie wskutek artykułu Cywińskiego, lecz dopiero po wypadkach i demonstacjach oficerów. Artykuł bowiem był wydrukowany 31-go stycznia i dopiero 14-ego lutego nastąpił wstrząs. Opinia publicz-

na była poruszona tym, co się stało w dniu 14-ego lutego oraz zsyłką studentów do Berezy.

W ostatnim słowie osk. Cywiński prosił o uniewinnienie. Z tą

samą prośbą zwrócił się do Sądu red. Zwierzyński.

Przewodniczący zapowiedział ogłoszenie wyroku na sobotę, o godz. 14.

GRAMOFONY — PŁYTY Największy WYBÓR J. TRZASKA MARSZAŁKOWSKA 91

50 tys. Słowaków na kongresie w Bratisławie

Narada wojskowa u prezydenta Czechosłowacji

PRAGA, 3. 6. Poseł Rzeszy w Pradze Eisenlohr odwiedził dziś ministra spraw zagr., któremu złożył utrzymanym w bardzo ostrej formie protest przeciwko nowym, rzekomym, wykreśleniom czeskim w pasie nadgranicznym. Protest ten rozpatrywany był podczas popołudniowej rady ministrów.

Narada wojskowa u prez. Benesa

PRAGA, 3. 6. Urzędowo komunikują: W piątek 3 czerwca odbyła się u prezydenta republiki zwykła audyencja wojskowa.

PRAGA, 3. 6. Tutejsze koła polityczne wykazują zaniepokojenie wiadomościami napływającymi z Londynu w sprawie czeskiej. Według tych wiadomości zauważyć można jakoby pewne zniechęcenie do dalszego przeciągania sprawy czeskiej. Jednocześnie krąży tu wersja, że wzrost zainteresowań brytyjskich, daleki zresztą od jakichkolwiek konkretnych decyzji, wiąże się ściśle z informacjami otrzymanymi przez Foreign Office jakoby sprawa czeska była specjalnie utrzymywana w stanie zapalnym pod wpływem wystąpień Moskwy. Kursuje tu również wersja, że relacje Stranga nie są dla Czechosłowacji tak pozytywne, jak się tego początkowo spodziewano.

Na wielkim zebraniu komunistycznym w Liberce sekretarz czeskiej partii komunistycznej pos. Gottwald wystąpił z rewelacjami, zapowiadając bliżej nie określone wydarzenia na dzień 11 i 12 czerwca.

„Times“ proponuje plebiscyt

LONDYN, 3. 6. „Times“ rozpatruje dziś w obszernym artykule zagadnienie plebiscytu w Czechosłowacji, pisząc, iż sprawa czeska pozostaje nadal najpilniejszym zadaniem dyplomacji europejskiej, a plebiscyt uważać należy jako drogę do rozwiązania tej sprawy.

Słowacja dla Słowaków

BRATISLAWA, 3. 6. Delegacja amerykańskiej ligi słowackiej przybyła do Bratisławy w czwartek wieczorem w towarzystwie posła Sidora i była na dworcu powitana przez licznie zgromadzoną ludność słowacką. Tysięczny tłum czekał około godziny na przybycie przewodcy ludowców słowackich ks. Hlinki.

W niedzielę, oświadczył ks. Hlinka, Słowacy zawiązują na cały świat na kongresie stronnictwa: Słowacja dla Słowaków i to zadanie wypełnimy.

PRAGA, 3. 6. Prezydium stronnictwa

stwa ludowców słowackich postanowiło ogłosić manifest do narodu słowackiego, który zostanie odczytany razem z umową pilsburską. Na manifestacje, jakie odbędą się w Bratisławie przybywa z prowincji około 50 tys. Słowaków, dla których przygotowane będzie 59 pociągów specjalnych. Do Bratisławy przybyło kilkudziesięciu dziennikarzy.

8 czerwca ukaże się Zarządzenie Prezydenta R. P. o zwołaniu sesji nadzwyczajnej

Zarządzenie P. Prezydenta R. P. o zwołaniu sesji nadzwyczajnej Sejmu i Senatu ma być ogłoszone 8-ego bm., a pierwsze posiedzenie Sejmu odbędzie się prawdopodobnie 10-ego bm.

Do tej pory nie zapadła jeszcze decyzja czy plan pracy sesji nadzwyczajnej obejmie także ustawy oddłużeniowe. Na ten temat toczą

się rozmowy pomiędzy posłami rolnikami, a czynnikami decydującymi.

Sesja nadzwyczajna potrwa prawdopodobnie około 6 tygodni, ponieważ poza najważniejszymi ustawami samorządowymi, rząd wniesie do Sejmu nowelę do ustawy o handlu mięsem, projekt ustawy o czynniku obywatelskim w sądach, projekt ustawy o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku, projekt ustawy lekarskiej i prawdopodobnie jeszcze kilka ustaw drobniejszych.

Rządowy projekt ordynacji wyborczej do sześciu miast, która rozpatrywana będzie na sesji, zmieniony już przez komisję sejmową, zawiera przepis, który przewiduje podział mandatów w taki sposób, że 60 proc. radnych będzie z wyboru, a 40 proc. z nominacji. Z miarodajnych oświadczeń można wnosić, że przepis ten nie będzie podtrzymywany przez rząd, który zgadza się z przyjętą przez komisję sejmową zasadą, powszechności wyborów.

W niedzielę witamy SP—LMK na Okęciu

Major Makowski w Casablance Lotnicy polscy przebyli już 22 tys. klm.

CASABLANCA, 3. 6. O godzinie 15.30 według czasu miejscowego wylądował w Casablance samolot polski SP—LMK, pilotowany przez mjr. Makowskiego.

Trasa przebyta dotychczas przez lotników polskich przedstawia się następująco:

- 1) Los Angeles — Mexico City — 2508 km.
- 2) Mexico City — Cristobal — 2376 km.
- 3) Cristobal — Lima (Peru) — 2800 km.
- 4) Lima — Santiago (Chili) — 2700 km.
- 5) Santiago — Buenos Aires — 1300 km.
- 6) Buenos Aires — Rio de Janeiro — 2500 km.
- 7) Rio de Janeiro — Natal — 2550 km.
- 8) Natal — Dakar (Afryka) — 3200 km.
- 9) Dakar — Casablanca — 2600 km.

CAŁKOWITY EKWIPUNEK HARCERSKI, TURYSTYCZNY, SPORTOWY, P. W. oraz NAMIOTY, KAJAKI i t. p. z własnej wytwórni poleca **CENTR. KOM. DOSTAW**
ZW. HARCERSTWA POLSKIEGO
Warszawa, ul. Traugutta 2, tel. 2-45-54. P. K. O. 536.

Mediacja mocarstw u obu rządów hiszpańskich

LONDYN, 3. 6. Dyplomatyczny korespondent wieczornego „Star“ twierdzi, że robione są zakulisowe wysiłki w celu doprowadzenia do zawieszenia broni w wojnie domowej w Hiszpanii, zainicjowane przez premiera Chamberlain'a i lorda Halifaxa.

Projekt ich przewiduje: 1) ewakuację pierwszych transportów ochotników cudzoziemskich walczących w Hiszpanii, 2) interwencję Włoch i ewentualnie Niemiec u rządu w Burgos i równocześnie interwencję Francji u rządu w Barcelonie z propozycją zawieszenia broni, 3) w razie przyjęcia tych propozycji, zebrałaby się konferencja przedstawicieli rządu gen. Franco i rządu barcelońskiego w Londynie lub w jednym z miast szwajcarskich

Łącznie lotnicy polscy przebyli ponad 22 tys. km. Decyzja co do dalszej trasy lotu zapadnie w Casablance. Brane są pod uwagę dwie ewentualności: albo lot do Warszawy via Paryż, bądź też przez Rzym, Wiedeń.

NOWOCZESNA PRZECHOWALNIA FUTER PRZERÓBK I REPERACJE OBECNIE TANIEJ
Duży wybór modeli wiosennych i LISOV **J. UJEJSKA** WARSZAWA, N. świat 29, tel. 605-33

Nad całą Polską Szalały burze znacząc swe ślady pożarami

Około godz. 19-tej nad Warszawą i okolicami przeszła silna burza, połączona z piorunami i ulewem deszczem. Wskutek ulewnej deszczu zostało zalane około 100 mieszkań i piwnic w zrujnowanych domach na krakcach miasta. M. in. załaził piwnice i mieszkania na Grochowie, na Targówku, na Miasteczku-Powążki i Marymoncie.

Wracający z miasta w czasie burzy mieszkańcy kolonii Kościuszk (Miasteczko-Powążki) przy przechodzeniu ul. Rochatyńskiej przed domem nr. 25 zmuszeni byli zdejmować pantofle, gdyż stworzyła się tam wskutek deszczu olbrzymia kałuża z powodu braku studzienki, do której ściekałaby woda.

We wsi Łęcna, gm. Góra, w budynku nieskalnym drewnianym, 8-izbowym, należącym do sukcesorów Stępniewskich, od uderzenia pioruna w czasie szalejącej burzy powstał pożar. Z powodu silnego wiatru towarzyszącego burzy płomienie ogarnęły cały budynek i strawiły go do szczętnie. Przybyła ochotnicza straż pożarna nie dopuściła do rozszerzenia się ognia. Straty wynoszą około 5.000 zł.

Grad w Krakowie

KRAKÓW, 3. 6. Dzisiaj po bardzo upalnym przedpołudniu o godz. 13-iej przeszła nad Krakowem i okolicą silna burza, połączona z opadem gradowym wielkości orzechów laskowych. Po burzy nastąpiło znaczne ochłodzenie.

Śmierć od pioruna

ŁÓDŹ, 3. 6. We wsi Słonkowie, pow. sieradzkiego, w czasie burzy piorun uderzył w stajnię, zabijając znajdującego się tam syna miejscowego rolnika, 18-letniego Józefa Zająca. Śmiertelnie porażony piorunem został również znajdujący się w stajni dwa konie.

30 osób utonąło w Nilu

KAIR, 3. 6. W pobliżu Minich na Nilu wywróciła się porwana gwałtownym prądem barka, na której znajdowało się 30 osób. Wszyscy pasażerowie utonąli. — Zwłoki ofiar katastrofy wyłowiono.

Urlop w Sowietach postrachem dyplomatów Z.S.S.R.

MOSKWA, 3. 6. W kołach dyplomatycznych Moskwy duże wrażenie wywołał krótki komunikat Tassa o tym, że ambasadorowie w Londynie Maiski, który wraz z Litwinowem przebywał do Moskwy, pozostanie dłuższy czas w Sowietach celem spędzenia swego urlopu.

Jak wiadomo, pod pretekstem

LMŁodkowski
ul. 31 Krzyży 18. Marszałkowska 92
Czapki sportowe wykwinne i tanie

W ŁOWICZU

zaprenumerować „ABC“ można u p. T. Elerowskiego kiosk przy Kolegiacie, Rynek, ul. Kościuszk 23.

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimska 121. Telefony 688-62 (sekretariat) 686-99 (ogólny). 330-59 (Dział gospodarczy „Kronika Kupiecka“). Oddział miejski „ABC“ Nowy świat 15. I piętro. Tel. 224-80 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 17.30 — 19.00.
Nowy świat 15 m. I piętro Jerozolimska 121. Tel. 309-33, 309-32 (Kasa buchalteria). Kantor prenumeraty: 23400 Skrzynka Pocztowa 745. A. Tel. 224-50. Zarząd i Dział Ogłoszeń Nowy świat 15, tel. 224-40. Konto PKO.
ADMINISTRACJA: Warszawa Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33, 309-32 (Kasa buchalteria). Kantor prenumeraty: 23400 Skrzynka Pocztowa 745. A. Tel. 224-50. Zarząd i Dział Ogłoszeń Nowy świat 15, tel. 224-40. Konto PKO.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź. Piotrkowska 103 tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10—13 i 15—18. Poznań. 27 Grudnia Włocławek. Cyfarka 34 tel. 135. Kalisz. Rzeźnicza 4 tel. 477. Katowice, ul. Starowiejska 3.
PRENUMERATA miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziennikiem Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00. Wyd. B (z premią książkową) 5.50. W Australii, Czechosłowacji, W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty tak w kraju.
Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielny 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł. opisy specjalne — 3 zł. lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych“ liczy się za oddzielne wyrazy tusty druk — podwójne. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Nowy świat 15 m. I, I piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 popoł. Tel. 224-40.